

id: SI_001

model: anthropic/claude-opus-4.6

seeds:

04_risiko: mulighet

03_relasjon: makt

05_handling: vent

01_perspektiv: juridisk

02_tidhorisont: kortsiktig

Instans SI_001

Seeds: juridisk | kortsiktig | makt | mulighet | vent

Dissens-perspektiv: Ikke handle for raskt — bruk juridisk makt strategisk

Rootcause gjennom maktlinser: Pendlerne velger aktivt bort Kongsberg. Det er ikke mangel på informasjon — det er et maktforhold. Oslo/Drammen har kulturell gravitasjon, partnerens arbeidsplass, etablert nettverk. Kongsberg har arbeidsgivere som stilletiende aksepterer pendling fordi de frykter å miste kompetanse. Arbeidsgiverne har makt til å endre dette, men bruker den ikke.

Vent-perspektivet — en kontraintuitiv anbefaling: Kongsberg bør ikke kaste seg inn i dyre boligtilskudd eller brandingkampanjer nå. Først trengs juridisk og avtalemessig infrastruktur som gjør fremtidige tiltak bindende og målbare. Mange kommuner (jf. Rana kommune med Freyr-etableringen) kastet penger på tilflyttingskampanjer som ga null effekt fordi de manglet forpliktende avtaler med arbeidsgivere.

Konkret strategi i tre kortsiktige faser

Fase 1 (0-3 mnd): Juridisk rammeverk og maktforankring

- Inngå forpliktende intensjonsavtaler med de 5-10 største arbeidsgiverne (Kongsberg Gruppen, FMC Technologies, etc.) om medfinansiert bosettingsstøtte. Uten arbeidsgiverforankring dør alle tiltak.

- Utred juridisk handlingsrom for kommunal forkjøpsrett på utvalgte boligtomter nær sentrum, øremerket tilflyttere. Hjemmel: kommunal planmyndighet etter plan- og bygningsloven §11-8.
- Estimert kostnad: 500.000 kr til juridisk utredning og forhandlingskapasitet.

Fase 2 (3-9 mnd): Segmentert «mulighetsvindu»

- Målgruppe 1: Småbarnsfamilier der én forelder jobber i Kongsberg. Tilby garantert barnehageplass innen 3 uker + 150.000 kr i etableringstilskudd mot 3-års botid (juridisk bindende tilbakebetalingsklausul).
- Målgruppe 2: Unge ingeniører 25-35 uten barn. Tilby «prøvebo»-leiligheter i 6 mnd til subsidiert pris. Lillestrøm brukte dette med målbar effekt: 40% ble boende.

Fase 3 (9-18 mnd): Mål og juster

- KPI: Antall folkeregistrerte adresseendringer fra pendlergruppen. Ikke «omdømmemåling» — harde tall.

Risikokartlegging

- **Største felle:** Å bruke millioner på kulturtilbud/branding uten å ha sikret boligkapasitet først. Folk flytter ikke til konserter — de flytter til ledige, gode boliger med kort vei til skole.
- **Juridisk risiko:** Etableringstilskudd med botidskrav må formuleres vanntett for å unngå tilbakebetaling som blir umulig å inndrive.

Neste steg

1. **Umiddelbart:** Innkall de tre største arbeidsgiverne til forpliktelses-workshop — ikke informasjonsmøte, men forhandling om medfinansiering.
2. **Innen 6 uker:** Bestill juridisk utredning av kommunal forkjøpsrett og tilskuddsmodell med botidsklausul.
3. **Vent med resten.** Ikke lanser noe offentlig før avtalene er signert — ellers skapes forventninger uten leveransekraft.